

L'Autònoma

PUBLICACIÓ DE LA UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA • NOVEMBRE DE 1996 • NÚM. 104

S u m a r i

PLAÇA CÍVICA, 2

INAUGURACIÓ
DEL CURS, 3

GABINET GEOLÒGIC
D'ANÀLISI
TERRITORIAL
AMBIENTAL, 4

APRENENTATGE
I MEMÒRIA, 5

EL TRASPLANTAMENT
DE PÀNCREES
MILLORA
LA DIABETIS, 6

PRIMER CONGRÉS
DE LA RÀDIO
A CATALUNYA, 6

Retallar la universitat pública és retallar el futur

El dia 24 d'octubre passat, l'equip de govern de la UAB va fer públic un comunicat sobre la retallada dels pressupostos generals de l'Estat pel que fa a l'ensenyament públic i a la investigació científica, el qual reproduïm íntegrament tot seguit:

«Les mesures preses recentment, i d'altres que s'anuncien ja per a l'àmbit dels serveis públics, provoquen en els gestors i en els usuaris d'aquest sector unes quotes de preocupació d'una intensitat excepcional.

Pel que fa a la universitat, patim una congelació del finançament públic que significa, en termes reals, una disminució dels recursos disponibles per a la docència i la recerca, i a una congelació reiterada de les retribucions del personal, la qual es tradueix, aquí també en termes reals, en una pèrdua constant del seu poder adquisitiu. Això s'acompanya d'una proliferació de les anomenades uni-

versitats privades, que sovint no són altra cosa que centres d'ensenyament superior, tot oblidant que la universitat es caracteritza per una activitat de recerca que, a més d'incidir en la qualitat de la docència, repercuteix també en el desenvolupament tecnològic de la societat. Altrament, s'oblida que la universitat també es caracteritza per la transparència, la publicitat i el control d'uns processos de selecció i de promoció que garanteixen un procés objectiu d'accés als estudiants i la indispensable independència de criteris al professorat.

Aquest cúmul de circumstàncies fa trontollar, molt seriosament, les possibilitats de desenvolupar, o simplement de mantenir, la qualitat de la universitat pública, que difícilment pot resistir una situació d'estancament.

La reclamació de l'atenció deguda per part dels poders públics es

justifica més encara pel fet que des de la nostra universitat s'està aplicant des de fa temps una política d'optimització i racionalització de recursos i de transparència davant la societat.

És per això que, des de la responsabilitat que ens pertoca com a equip de govern, seria imperdonable en aquests moments no llançar un crit d'alarma dirigit, d'una banda, als poders públics perquè evitin una política de realitzar estalvis a curt termini que pugui deteriorar un servei públic absolutament cabdal per al progrés de la societat catalana; dirigit, d'altra banda, a la comunitat universitària perquè defensi la qualitat de la universitat, i dirigit, per fi, al conjunt dels ciutadans i ciutadanes perquè entenguin que, tinguin o no fills a la universitat, la universitat pública és cosa seva i que defensant-la estan defensant el seu propi futur.»

Festa Major: benvinguda multitudinària als nous estudiants

Un any més, l'Autònoma es va vestir de festa major per donar la benvinguda als nous estudiants. La bonança del clima, la quantitat i la qualitat dels actes i concerts, i les novetats que presentava el campus van fer d'aquesta edició una de les més multitudinàries que es recorden. Prop de quinze mil persones van gaudir amb tots els actes programats, des del pregó del poblenoví Joel Joan, fins a l'engrescadora clausura de l'Orquestra Plateria. Entremig, hi va haver una mica de tot: castellers, música, gimcana, pintura ràpida, actuacions a l'Escenari Boig i, és clar, la ja tradicional paella gegant.

La plaça Cívica obre de bat a bat

Una vista dels nous serveis de restauració de la plaça Cívica.

La plaça Cívica neix amb un propòsit molt clar: recuperar per al lleure un espai de formigó del tot desaparegut, que era utilitzat solament com a lloc de pas cap al Rectorat i a l'estació de ferrocarril.

Ara, aprofitant aquesta ubicació privilegiada prop del centre d'arribada i distribució de vianants més important de la Universitat, s'ha bastit al seu damunt un conjunt arquitectònic format per tres edificis que sumen, en total, una superfície de 8120 metres quadrats. La part de sota de la plataforma, comunicada amb el nivell superior per mitjà d'escales i elevadors mecànics, continua destinada a l'aparcament de vehicles, tot i que és previst d'adequar-la temporalment, si s'escau, com a recinte firal cobert.

L'exploatació diferenciada de les infraestructures de la plaça en les seves vessants cultural i comercial converteix el conjunt en el punt neuràlgic del campus, que estimula tant la vida associativa com l'establiment de nous serveis. Del primer aspecte, *L'Autònoma* ja va parlar-ne en el número 102, corresponent als mesos de juliol i agost. De la segona, integrada per una vintena d'operadors comercials externs a la Universitat, en parlem tot seguit.

A ningú no escapa que la necessitat de rehabilitar la plaça Cívica era improrogable. Per fer-ho, però, ha calgut la col·laboració d'operadors externs en el projecte. La zona comercial ocupa dos edificis sencers així com la planta baixa del tercer, compartit amb les associacions universitàries. D'aquesta manera, s'han creat noranta llocs de treball i la UAB s'ha estalviat uns quatre-cents milions de pessetes en inversió directa.

La Universitat té llogats els locals comercials, a través de l'empresa Plaça Cívica, a preus que oscil·len en-

tre les 1000 i les 1500 pessetes el metre quadrat. La superfície mínima és de 30 metres, i la més gran, de 760, com és el cas de la llibreria Abacus. A més, part de les despeses de jardineria, enllumenat i vigilància les paguen els llogaters.

Per obrir un comerç a la plaça, la UAB ha donat més importància a la idoneïtat i la qualitat del servei que no pas a l'oferta econòmica en si. Només d'aquesta manera es compliran les expectatives dels propietaris i la rendibilitat econòmica del projecte. Horaris i preus ajustats de cara al públic universitari són dues premisses que ofereixen tots els establiments instal·lats. Tots els negocis obren de les 9 a les 21 hores, i cobreixen els torns d'estudis de matí i de tarda. Però la superfície comercial de la UAB no solament pretén atraure els 40.000 consumidors potencials que formen la comunitat universitària, sinó que «aspira a convertir-se en una veritable ciutat oberta a tot el Vallès», segons va declarar Joan Turró, gerent de la UAB, en la presentació de la plaça als mitjans de comunicació, que va tenir lloc el 21 d'octubre.

Gonzalo Casanova, director de l'Escola de Perruqueria i Estètica C&C, que afirma que té en exclusiva el mètode d'ensenyament Llongueras, ha promès tallar els cabells dels universitaris a canvi de 170 pessetes. Casanova també ha pronosticat uns descomptes de prop del 30% en els serveis de massatge, solarium i estètica. També s'ha mostrat convençut que atrauran entre classe i classe «un bon nombre de noies, tenint en compte que representen el 60% de l'alumnat de la UAB». L'Òptica Universitària ofereix els seus articles rebaixats a meitat de preu. En la mateixa línia, la cooperativa Abacus descompta diferents

percentatges als seus socis —entre els quals ja hi ha més de 2600 alumnes de la UAB— en funció de l'article, preferentment en llibres.

Restauració

El servei fonamental, el restaurant La Plaça, és tota una altra història. Aquesta instal·lació no solament substitueix l'anterior bar situat a la Facultat d'Econòmiques, els 2300 metres quadrats del qual passaran a incrementar les dependències de la Biblioteca de Ciències Socials, sinó que augmenta en 600 metres més la seva capacitat.

El menjador s'estructura en dos nivells concebuts per a distinta finalitat. Fent un joc de paraules que associa la denominació *plaça a mercat*, la planta baixa concentra, distribuïda en mostradors que imiten les parades d'un mercat, una oferta de productes culinàries específics, com ara pizzes, sucs o fruita, susceptibles de ser consumits a qualsevol hora del dia. Al primer pis hi ha l'autoservei tradicional, que funciona en horari restringit de migdia. En aquest espai, s'hi pot menjar un menú per 695 pessetes o bé assaborir, a preus similars, un bon tall de carn o una amanida il·lustrada.

Joaquín Perales, responsable de Restauració Universitària, empresa gestora del restaurant, manifesta la seva «satisfacció per la resposta dels estudiants, que han suportat molt bé les obres que s'estan fent amb objecte de polir el servei».

Per a Perales és prioritari poder oferir «una restauració digna al més alt nivell, a preus econòmics i amb cabuda per a tothom en les hores puntas». Amb aquest propòsit i amb vista a l'hivern, Perales ha previst d'habilitar part del primer pis per acollir la gent que a hores d'ara omple la

terrasa exterior, la novetat de la plaça Cívica amb més acceptació fins ara.

Altres serveis

A la plaça també hi ha lloc per a altres activitats més o menys vinculades a la UAB no estrictament comercials. És el cas de la Borsa de Treball, connectada al Servei Català de Col·locació i gestionada per Amics de la UAB, o de La Xarxa Alternativa, una cooperativa d'estudiants que promou sense cap afany de lucre el comerç just amb països subdesenvolupats, i que garanteix que en la confecció dels productes no han estat explotats ni infants, ni dones, ni animals. També aquest curs, l'Oficina d'Informació obre un nou punt de servei a la plaça. L'objectiu bàsic és facilitar informació sobre qüestions relacionades amb la UAB i amb el món universitari en general. L'Oficina és conscient de la importància del tracte personal, per la qual cosa s'hi pot accedir directament a través del telèfon i el correu electrònic.

Al Punt d'Informació hi ha instal·lats terminals d'autoservei a disposició dels usuaris, que ofereixen totes les possibilitats de la xarxa Internet. El fons documental del Punt d'Informació també disposa de guies i plans d'estudis d'universitats d'arreu del món.

L'edifici d'associacions, a més, acollirà un cine amb capacitat per a dos-cents espectadors, i un teatre amb grades extensibles. El cinema conjugarà les activitats pròpies d'un cineclub amb l'oferta comercial estable d'estrenes en versió original. La sala de teatre serà usada pels diferents grups escènics de la Universitat mentre s'espera, segons ha declarat el gerent, Joan Turró, que maduri el projecte.

Viabilitat econòmica

El conjunt del projecte té un cost total de 1005 milions de pessetes. La UAB n'ha aportat 150 com a compensació per a la construcció de l'edifici que acull les associacions d'estudiants, i 55 milions més com a aportació de capital per a la constitució de l'empresa Plaça Cívica SA. D'aquesta manera, la UAB esdevé el soci majoritari de Plaça Cívica, empresa que té un contracte de concessió per a la direcció i l'exploatació de les instal·lacions per a un període de cinquanta anys.

Els 755 milions restants provenen de les aportacions privades de les entitats que col·laboren en el projecte, en forma d'aportacions a fons perdut, dipòsits per a la construcció de locals, préstecs i lloguers anuals.

Plaça Cívica preveu invertir trenta milions de pessetes a l'any en despeses de manteniment i seguretat, i ingressar-ne noranta en concepte de lloguers anuals.*

Inauguració del curs acadèmic

La inauguració del curs acadèmic 1996-1997 va tenir lloc el dia 2 d'octubre, a la sala d'actes del Rectorat, en un clima d'austeritat i de reivindicació pressupostària.

El secretari general, Salvador Alegret, va llegir la memòria de l'any, i el professor Salvador Barberà, recentment guardonat amb el premi Rei Joan Carles d'Economia, va llegir la lliçó inaugural, titulada: «Mètodes de decisió col·lectiva: mercats, vots i altres espècies», en una brillant exposició en la qual va parlar de mercats, de conceptes, de fenòmens i d'institucions rellevants en la vida econòmica i en la seva anàlisi. El professor Barberà va recordar la conveniència que els membres del claustre no solament es coneguin com a gestors o votants, sinó també com a acadèmics.

En el seu discurs, el rector Carles Solà va insistir en la necessitat d'obtenir més recursos per a la universitat pública. «Hem de recordar i afirmar amb contundència que la despesa pública en el medi universitari constitueix una inversió socialment rendible, generadora d'uns beneficis que depassen l'àmbit del seus destinataris directes, els estudiants, i que tenen conseqüències positives per a la societat sencera. Cal que les administracions no oblidin això i augmentin les seves aportacions, de manera equitativa i progressiva, per tal d'apropar-nos als nivells del context europeu en què hem de moure'ns i competir», va manifestar el rector.

Carles Solà va recordar que el Parlament de Catalunya té àmplies competències no exercides en matèria universitària i que és necessari un debat en profunditat sobre finançament universitari, en el qual l'augment de les taxes no s'ha de considerar, ja que són de les més elevades de la Unió Europea.

Va recordar que les despeses de gestió del campus, uns sis-cents milions de pessetes anuals, no estan reconegudes en el pressupost ordinari, i que s'haurien de veure reconegudes en el tants cops reclamant model de finançament de les universitats.

Carles Solà va criticar la congelació salarial dels treballadors públics, ja que l'estabilitat de la funció pública és garantia d'un servei no sotmès a les variacions polítiques, i l'accés es fa mitjançant procediments oberts i objectius. El rector va fer èmfasi en la necessitat de potenciar la qualitat de la universitat en les seves vessants de docència, investigació i gestió. En una primera etapa es farà més incidència en l'aspecte de la docència, i, en aquest sentit, ha estat nomenada vicerectora de Qualitat Universitària la professora Maria Lluïsa Hernanz.

El professor Salvador Barberà va pronunciar la lliçó inaugural del curs.

També va recordar l'origen del projecte de la plaça Cívica, que arrenca del 1989 per potenciar la zona i dotar la Universitat d'una sèrie de serveis, si bé per raons econòmiques no es va poder materialitzar. Per fi, al final de l'any 1995, amb l'ajut de l'empresa pública Proelsa, de la Diputació de Barcelona, es va crear una societat anònima constituïda per tres institucions públiques: la UAB, la Diputació de Barcelona i l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès, que amb 205 milions de pessetes provinents del Pla Plurianual d'Inversions i les altres aportacions han fet possible endegar el complex amb locals per a estudiants i diversos serveis. El discurs del rector es pot trobar íntegrament en la pàgina d'Actualitat UAB del Web.

El president del Consell Social, Joan Uriach, va recordar les millores

duetes a terme l'últim any i es va fer ressò del necessari debat sobre el finançament.

El director general d'Universitats, Josep Font, va recordar l'esforç que ha fet els últims anys el govern de la Generalitat i les limitacions actuals, que obliguen a una forta disciplina pressupostària.

En el transcurs de l'acte, un grup d'estudiants i de PAS va intentar llegir un manifest en defensa de les institucions públiques, si bé finalment va fer palesa la seva intenció de no boicotejar l'acte.

El compositor i intèrpret Pascal Comelade va oferir un estimulant concert amb instruments no convencionals, i el cor de la UAB va cloure l'acte amb el cant *Gaudeamus Igitur*.

La Facultat de Dret celebra el 25 aniversari

El dia 10 d'octubre va començar oficialment el curs 1996-97 a la Facultat de Dret. El tradicional acte acadèmic va coincidir amb l'aniversari dels vint-i-cinc anys d'aquesta facultat. A la celebració s'hi van invitar tots els exdegans que ha tingut la Facultat des de 1971, any en què va constituir-se com a tal. Així, van assistir a l'acte des del primer degà, Rafael Jiménez de Parga, fins a l'actual, Manuel Cachón, passant, en ordre cronològic, per Joaquín Cerdà, Alejandro Nieto, Lluís Puig, Enric Argullol, Isidre Molas i Manuel Gerpe. Tots ells van remarcar les característiques polítiques, socials i culturals dels anys durant els quals van exercir el seu mandat, així com també el prestigi de la Facultat de

Dret, reconegut tant en els cercles acadèmics catalans com en els estatals. Durant l'acte es van assenyalar també les diferències existents entre l'Autònoma del final dels seixanta i la institució en què la nostra Universitat s'ha convertit avui dia. Val a dir que algunes d'aquestes característiques dels inicis de la UAB es podrien arribar a trobar a faltar, tenint en compte determinades anècdotes que Alejandro Nieto va explicar sobre el seu període com a degà de la Facultat de Dret.

La resta d'actes previstos per a la celebració del vint-i-cincè aniversari de la Facultat són una trobada de Juristes de l'Autònoma i el lliurament de diplomes a la «promoció vint-i-cinc».

Setmana de la Ciència

Els propers dies 12, 13, 14 i 15 de novembre, tindrà lloc a la UAB una sèrie d'actes en el marc de la Setmana de la Ciència, que patrocina la Fundació Catalana per a la Recerca, i organitzats pel Vicerektorat d'Investigació, amb la col·laboració del Vicerektorat d'Estudiants i de Promoció Cultural. Conferències, jocs, activitats artístiques i jornades de portes obertes amb visites guiades a diferents serveis són el nucli central de l'aportació de la UAB a aquesta setmana.

A la Facultat de Ciències de l'Educació, el Departament de Didàctica de la Matemàtica i de les Ciències Experimentals ha preparat «La música del genoma» i «Jocs d'educació ambiental». Durant el dia, els laboratoris de la Facultat oferiran una mostra d'activitats relacionades amb l'ensenyament de les ciències a nivells no universitaris.

El dia 14, a les 12 h, a l'auditori de Lletres, l'Aula de Teatre llegirà l'obra *Galileo Galilei*, de Bertold Brecht; i a les 16 h, el Cineclub Fritz Lang oferirà una sessió de cinema científic.

El dia 15, a les 17 h, a la sala d'actes de la Facultat de Ciències, el professor Jaume Terradas pronunciarà la conferència «El patí del darrer del doctor Pangloss o per què l'optimisme tecnològic i la immodèstia intel·lectual es corresponen tan poc amb l'abast de la nostra ciència».

Les visites guiades, que es poden concertar en els serveis corresponents, seran: Servei de Microscòpia Electrònica, dilluns 12, a les 12 h; Sala Blanca de la Facultat de Ciències, dimecres 13, a les 10 h; Institut de Biologia Fonamental, dimecres 13, a les 16 h; Institut de Ciència dels Materials, dijous 14, a les 11 h; Departament de Biologia Cel·lular i de Fisiologia, dijous 14, a les 16 h.

Homenatge a les Brigades Internacionals

La UAB, a proposta del Departament d'Història Contemporània, s'afegirà el dia 11 de novembre a l'homenatge que des del mes d'octubre es ret arreu del país als brigadistes internacionals que van combatre en la Guerra Civil al costat del bàndol republicà. Sota el lema *Resistim l'oblit, preservem la memòria històrica*, la UAB acollirà el dilluns 11 de novembre la visita d'un grup de brigadistes. La jornada d'activitats començarà a les 11.30 h, a l'auditori de Lletres, amb la xerrada «El compromís inalterable amb la llibertat», en la qual intervindran els historiadors Francesc Bonamusa i Ramon Alquézar, juntament amb una delegació dels brigadistes.

Control de la radioactivitat a les aigües residuals

Atès que una de les principals funcions del Servei de Protecció Radiològica (SPR) de la UAB és la vigilància de la radiació i la contaminació ambiental i superficial de les instal·lacions radioactives del campus, s'ha considerat important dur a terme un control de l'evacuació de residus radioactius aquosos.

El Consell de Seguretat Nuclear, organisme de l'Estat competent en matèria de seguretat nuclear i protecció radiològica, va autoritzar l'evacuació controlada pel clavegueram de residus radioactius aquosos, sempre que l'activitat sigui més baixa que els límits permesos.

Al campus hi ha instal·lacions radioactives distribuïdes per les facultats de Ciències (5), Medicina (1), Veterinària (2) i l'Institut de Biologia Fonamental (IBF) (1). Aquests laboratoris realitzen investigació i docència utilitzant radioisòtops. A més a més, dintre de l'Hospital Clínic Veterinari existeix una instal·lació de raigs X per a radiodiagnòstic animal.

Durant el primer trimestre d'enguany, s'ha dut a terme una campanya per controlar l'evacuació de residus radioactius líquids aquosos a la xarxa del clavegueram del campus, per comprovar si el protocol establert per a l'evacuació estava optimitzat per assegurar que les aigües residuals produeixin un impacte radiològic ambiental mínim.

Aquest control s'ha dut a terme mitjançant una campanya específica amb la participació de les instal·lacions més significatives quant a la utilització de radioisòtops. Les instal·lacions seleccionades han estat: el servei d'Assaigs Radioimmunitàtics i d'Endocrinologia de la Facultat de Ciències, la Unitat de Bioquímica de la Facultat de Medicina, la Unitat de Fisiologia Animal de la Facultat de Veterinària i l'IBF. A cadascuna de les instal·lacions s'han pres mostres d'aigües residuals al clavegueram de la zona, abans d'unir-se amb el general del campus.

Es van prendre mostres abans, mentre i després de l'abocament dels residus radioactius líquids aquosos prèviament dissolts, tal com especifica el protocol establert pel SPR. Els resultats obtinguts són molt satisfactoris, atès que les activitats trobades són molt inferiors als límits legals per a aigües potables.

Els resultats de la campanya s'han presentat al Congrés Internacional de Protecció Radiològica de 1996 (IRPA 9).

Gabinet Geològic d'Anàlisi Territorial i Ambiental

Els professors J. Estalrich i J. Trilla, amb altres membres del Servei.

Aquest Servei és el resultat dels treballs de recerca i prestació de serveis desenvolupats pels membres de la Unitat de Geodinàmica Externa i d'Hidrogeologia de la UAB. Dins d'aquest marc general, en l'esmentada unitat, a principis dels noranta, es va aconseguir el projecte Geokronos, dirigit pel professor J. Trilla. Aquest projecte preveia, entre altres objectius, l'elaboració de programari específic per a la gestió del medi ambient dins del marc general dels sistemes d'informació geogràfica (SIG) per fer un producte explotable per IBM.

La realització d'aquest projecte va permetre l'adquisició d'una àmplia gamma d'equipament, que incloïa des d'aparells de mesura de paràmetres hidrogeològics, geotècnics i de prospecció geofísica, fins a un ampli ventall d'equipament informàtic, que comprèn tant diversos ordinadors i perifèrics com programari específic.

A partir d'ací, doncs, i juntament amb el resultat d'altres activitats, es crea aquest servei, actualment dirigit pel professor J. Estalrich. Dins de la temàtica del seu títol, les actuacions es concreten en prestacions molt diverses, que van des del suport a la recerca universitària fins a l'assessorament a organismes privats i públics. Aquestes activitats poden agrupar-se en diferents temes: estudi de la geometria d'aqüífers, la seva dinàmica i modelització, variació de la qualitat en l'espai i el temps i dinàmica de contaminants. En aquest àmbit, el Servei ha donat suport a dos projectes CICYT dirigits pel professor J. Mas, que inclouen la identificació de paràmetres hidrogeològics mitjançant tècniques geoestadístiques i la modelització de la dinàmica

de flux i hidroquímica d'un aqüífer litoral. Dins d'aquesta mateixa temàtica hem d'esmentar també el suport als treballs efectuats pel professor J. Bach, d'estudis d'identificació, quantificació i mapificació de la qualitat dels aqüífers de la zona de la Garrotxa.

També es dona una atenció especial al tema d'estudi dels recursos i processos naturals. Això es realitza mitjançant la identificació sobre el terreny i la presentació cartogràfica corresponent d'àrees de comportament uniforme, tant des del punt de vista de l'explotació dels materials presents com a recursos naturals, com d'àrees sotmeses a l'actuació d'un procés que pot comportar un risc per a les activitats humanes. Tal és el cas dels estudis encarregats pel Consell Comarcal del Pallars Jussà a l'àrea de la depressió de Tremp, o per la Diputació de Barcelona, o bé l'anàlisi de les circumstàncies territorials que existeixen a la conca de l'Onyar, tractades mitjançant eines SIG específicament desenvolupades pel Servei, per a l'establiment del temps de concentració i d'hidrogrames d'avingudes com a aportació a un projecte DGICYT dirigit pel professor J. Estalrich. També dins d'aquest camp temàtic, el suport a l'estudi d'un problema de contaminació molt específic, induït per l'abocament de morques a les ribes de la Mediterrània, dins d'un projecte del programa Avicena, dirigit de forma associada pel professor J. Trilla.

D'altra banda, és subjecte d'estudi la creació de programes específics per a diferents funcions, sempre en relació amb qüestions geoambientals. Així, per exemple, s'ha desenvolupat un programari, anomenat Slope, per a la previsió

d'instabilitats mecàniques de materials naturals i artificials, a petició d'una empresa dedicada a actuacions ambientals (AMASA). O bé la creació d'un banc de dades territorials dins d'una estructura SIG, amb vista a la gestió del medi ambient amb la intenció de previsió d'incendis, com també la digitalització de fulls topogràfics i temàtics georeferenciats en mapa continu, de manera oberta al fet que s'hi puguin introduir noves variables territorials i que es puguin editar, de manera impresa, les cartografies corresponents, sigui de manera conjunta o com a aplicacions derivades.

Com a programes específics dirigits a resoldre diferents funcions concretes, tenim el seguiment del comportament de la contaminació induïda per l'escorrentiu superficial, models interactius per al tractament de dades d'informació geofísica, o aplicacions de tècniques d'investigació operativa (tal és el cas de la programació dinàmica) aplicades a: estudi de gestió d'embassaments amb l'objectiu d'obtenir-ne el màxim rendiment, realització de càlculs de fiabilitat de subministrament de sistemes de regulació hídrica, optimització de disposició de sistemes de depuració d'aigües residuals urbanes, etc. Tot això ha subministrat material i tècniques emprades després en les sessions pràctiques de l'ensenyament de la geologia i de les ciències ambientals.

Com a activitat important del Servei, s'ha desenvolupat un programari SIG que s'ha anomenat Gatagrass. Aquest programari ha estat motiu d'un recent conveni amb la Fundació Catalana per a la Recerca, per tal que aquesta entitat el posi a disposició de la comunitat científica, nacional i internacional, dins de la xarxa Internet, mantenint-lo i sotmetent-lo a les ampliacions o aplicacions específiques que es puguin esdevenir.

En resum, el GGATA enfoca l'anàlisi territorial i ambiental des de l'òptica dels binomis: materials/recursos, processos/risc. Els materials poden ser des de l'aigua continental i els recursos litològics que no siguin menes minerals, fins als processos geodinàmics externs que poden interferir amb obres i usos territorials. Com que ambdós termes del binomi resulten cartografiats, el desenvolupament d'aplicacions informàtiques específiques constitueix una part important d'aquestes activitats.

La reversió continuada dels beneficis econòmics del Servei ha permès fins ara un manteniment i, alhora, un creixement continuat.

Facilitació de l'aprenentatge i la memòria

No hi ha dubte que la memòria constitueix un pilar fonamental de la intel·ligència humana, fins i tot de la totalitat de la nostra conducta. La memòria no tan sols determina la capacitat de raonar i el contingut dels nostres pensaments, sinó que condiciona la fluïdesa verbal, els sentiments, les motivacions..., en definitiva, el conjunt de la nostra personalitat.

Si bé la configuració genètica predisposa les capacitats cognitives i conductuals dels individus, deixant en evidència les diferències existents, l'ambient i l'educació poden reduir-les fins a homogeneïtzar, relativament, la seva manifestació. Així i tot, el pes biològic pot ser decisiu.

El desig de millorar una capacitat tan complexa com la memòria, juntament amb l'aprenentatge, per tal de trobar la manera de perfeccionar les capacitats cognitives i conductuals esmentades, la intel·ligència en general, palesa el desconeixement relatiu als mecanismes cerebrals que la possibiliten.

És a dir, les substàncies bioquímiques i els circuits neuronals involucrats en la memòria només han pogut ser coneguts quan s'han estudiat memòries i aprenentatges senzills en animals amb sistemes nerviosos molt simples. O sigui, en situacions molt llunyanes a les memòries complexes que caracteritzen els humans.

Memòria complexa

Una investigació del Laboratori de Psicobiologia de la Universitat Autònoma de Barcelona, finançada pel Ministeri d'Educació i Ciència i la Generalitat de Catalunya, ha revelat que l'autoestimulació elèctrica del cervell en rates d'experimentació millora ostensiblement la memòria complexa i la capacitat d'aprenentatge de les pautes de conducta imposades.

En concret, la rata de laboratori presenta una conducta intel·ligent relativament complexa. Aquest animal pot aprendre a saltar d'un compartiment a un altre de la gàbia quan un so li adverteix d'una descàrrega elèctrica imminent que recorrerà el sòl que ocupa en aquell moment. Si bé en les primeres proves la rata només salta quan rep la petita descàrrega a les potes, en assajos successius aprèn a fer-ho en el moment en què sent el so previ a la descàrrega. Quan l'animal es veu obligat a saltar de manera contínua d'un compartiment a un altre i viceversa, els psicòlegs experimentals anomenen aquest aprenentatge «condicionament d'evitació activa de dos sentits».

El Laboratori de Psicobiologia de la UAB s'ha interessat en aquest

El professor Ignacio Morgado, juntament amb membres del seu equip.

tipus de condicionament, entre altres motius perquè presenta importants similituds amb l'aprenentatge d'algunes conductes complexes per part dels humans. És a dir, tal com succeeix amb els humans, sembla que existeixen predisposicions biològiques que faciliten l'aprenentatge d'alguns animals, mentre que altres aprenen molt més lentament o, si de cas, no ho aconsegueixen mai.

Autoestimulació

Pilar Segura i Laura Aldavert, investigadores de l'equip del catedràtic de Psicobiologia Ignacio Morgado, han investigat aquesta conducta. Anys enrere, Segura va descobrir que les rates aprenien i recordaven millor l'evitació activa de dos sentits si just després de cada sessió d'aprenentatge tenien l'oportunitat d'estimular elèctricament regions plaents dels seus cervells, és a dir, mitjançant autoestimulació elèctrica intracranial (AEIC). Aquesta tècnica consisteix a implantar un elèctrode dins del cervell de la rata, de manera que la seva estimulació envia un petit i breu corrent elèctric agradable al seu cervell, estimulant que la rata pot accionar per ella mateixa mitjançant una palanca.

Pilar Segura va estudiar com mitja hora d'autoestimulació després d'una sessió d'aprenentatge pot ser suficient per millorar considerablement l'eficàcia i la retenció (memòria) de la conducta d'evitació activa de dos sentits. Repetint el mateix tractament d'autoestimulació després de diferents sessions d'entrenament, l'aprenentatge creix de manera progressiva per sobre del que es considera normal, alhora que la memòria es manté consistent durant hores, dies i fins i tot setmanes. En definitiva, la força i durada del tractament són paràmetres crítics per tal d'aconseguir una facilitació òptima de l'aprenentatge i la memòria. Llavors, després d'un seguit d'observacions amb les rates, es va poder demostrar com l'autoestimulació cerebral millora consistentment l'aprenentatge i la formació de la memòria.

Arran de la comparació de subjectes amb una capacitat gran d'aprenentatge amb d'altres més limitats, Aldavert i Segura van establir també que, tot i que l'autoestimulació afavoria la memòria del conjunt de les rates en general, beneficiava molt més les que tenien més dificultat per a l'aprenentatge. Si bé abans de la sessió d'aprenentatge es veien clara-

ment les diferències entre rates capacitades i no capacitades, després del tractament d'autoestimulació la memòria de totes era bastant similar, com si haguessin estat igual d'intel·ligents.

Per tant, la proposta del Laboratori de Psicobiologia de la UAB d'extrapol·lar els resultats a l'aprenentatge i la memòria en humans suposava investigar els mecanismes fisiològics de la facilitació per tal de poder desenvolupar procediments alternatius a l'estimulació cerebral. A l'hora de trobar un tractament oportú, l'equip d'investigadors ha cercat un procediment molt més senzill i natural de facilitació del mateix tipus d'aprenentatge. Margalida Coll i Margarita Martí han realitzat experiments en què es demostra que una sessió d'estrès moderat, consistent a situar les rates durant unes hores al damunt d'un test invertit envoltat d'aigua, facilita igualment l'aprenentatge i la memòria de l'evitació activa de dos sentits.

D'altra banda, Isabel Portell ha demostrat la possibilitat que el cervell disposi ell mateix de mecanismes naturals de facilitació de l'aprenentatge i la memòria. Parlem del son paradoxal, un tipus de son que s'esdevé de manera regular durant el son ordinari i que, curiosament, es caracteritza per produir una activació de l'escorça cerebral similar a la que origina l'autoestimulació elèctrica. Portell va comprovar com les rates amb força son paradoxal entrenades en diverses sessions recorden millor la tasca en qüestió. Llavors bé podria ser que el cervell utilitzés el somni paradoxal com un mecanisme natural de facilitació de l'aprenentatge i la memòria.

Descobrir les zones o estructures crítiques del cervell sobre les que actua l'autoestimulació elèctrica, el son paradoxal o l'estrès moderat per tal de millorar l'aprenentatge podria permetre el desenvolupament d'altres procediments menys agressius que aconseguissin el mateix efecte. L'equip del professor Morgado investiga ara els sistemes d'activació i arousal cerebral com a possibles contenidors d'estructures implicades en els mecanismes facilitadors estudiats.

Aprenentatge i memòria són les dues cares de la mateixa moneda. Unes bones condicions d'aprenentatge predisposen a una activació selectiva i eficaç dels mecanismes cerebrals que fan possible l'adquisició i retenció d'una informació. Conèixer aquests mecanismes per impulsar la seva activació per vies naturals o fins i tot artificials és un dels reptes de la psicobiologia contemporània.

Tesaurus d'història contemporània de Catalunya

La Diputació de Barcelona ha publicat un *Tesaurus d'història contemporània de Catalunya*, elaborat pel Servei de Documentació d'Història Local de Catalunya (SDHL), de la Universitat Autònoma de Barcelona, dirigit pel catedràtic Borja de Riquer i Permanyer.

El *Tesaurus* és un vocabulari controlat de termes i conceptes de l'àmbit de la història contemporània i de les ciències socials en català, que es va crear per tal de servir d'instrument d'anàlisi documental a la base de dades bibliogràfica d'història de Catalunya, elaborada pel SDHL amb la col·laboració de la Diputació de Barcelona. Els 2760 termes que conté són el resultat de l'anàlisi de la temàtica d'un conjunt representatiu de documentació: els 40.000 registres d'aquesta base de dades.

Es va optar per crear un *tesaurus* específic d'història de Catalunya davant de la inexistència de llenguatges documentals adients a aquesta disciplina. Es necessitava una eina de treball que permetés recuperar la informació per mitjà de la terminologia més familiar per als usuaris: historiadors i estudiosos de la història de Catalunya. Es van descartar llenguatges documentals més generals en favor d'un llenguatge més tècnic i especialitzat.

El *Tesaurus d'història contemporània de Catalunya* és una eina documental que pot ser utilitzada per historiadors, estudiosos, bibliotecaris i documentalistes, en les seves tasques d'investigació, catalogació i descripció documental.

SIGMA

El 18 de setembre passat va tenir lloc la signatura de les escriptures de constitució de *SIGMA: Gestió Universitària, AIE*, societat que aplega les universitats següents: Universidad de Alcalá de Henares, Universitat Autònoma de Barcelona, Universidad Autònoma de Madrid, Universidad de Castilla-La Mancha, Universidad Carlos III de Madrid, Universitat Pompeu Fabra, Universidad Pública de Navarra, Universidad de Valladolid i Universidad de Zaragoza, a les quals s'unirà pròximament la Universidad de Salamanca.

La finalitat d'aquesta societat és fer evolucionar tecnològicament l'aplicació de gestió acadèmica SIGMA, que utilitzin totes les universitats abans esmentades.

El trasplantament de pàncrees millora la diabetis

El doctor Xavier Navarro, del Departament de Biologia Cel·lular i de Fisiologia de la Universitat Autònoma de Barcelona, va presentar, a la primera d'octubre, a la Reunió Anual de l'Associació Americana de Medicina Electrodiagnòstica (AAEM), a Minneapolis, els resultats d'un estudi sobre la millora de la neuropatia diabètica després d'un trasplantament de pàncrees.

El doctor Xavier Navarro, juntament amb els doctors William R. Kennedy i David E. R. Sutherland, de la Universitat de Minnesota, han estudiat els efectes, a llarg termini, del trasplantament de pàncrees sobre la

neuropatia diabètica. Al llarg d'un període de deu anys, han estudiat seqüencialment la neuropatia en dos grups de pacients amb diabetis insulino dependent, un després d'un trasplantament pancreàtic funcionant (115 pacients), i el segon grup (95 pacients) sense trasplantament, tractat amb insulina.

Els doctors Navarro, Sutherland i Kennedy van demostrar que el segon grup va empitjorar progressivament en les avaluacions clínica i electrofisiològica, mentre que el grup que havia rebut un trasplantament de pàncrees va millorar en la majoria de paràmetres de l'avaluació electrodiagnòstica i no va mostrar cap

deteriorament en l'avaluació clínica. Per tot això, consideren que un trasplantament pancreàtic amb èxit atura la progressió i millora els signes de la neuropatia diabètica.

La diabetis *mellitus* és una de les malalties metabòliques més freqüents, amb una prevalença al voltant de l'1%. La neuropatia, és a dir, l'afectació dels nervis perifèrics, és una complicació freqüent de la diabetis *mellitus* i causa de morbiditat important. Atès que la diabetis *mellitus* insulino dependent és deguda a la destrucció de les cèl·lules productores de la insulina del pàncrees, el trasplantament de pàncrees és un tractament potencialment beneficiós d'aquesta malaltia.

Primer Congrés de la Ràdio a Catalunya

Més de tres-cents professionals, empresaris, docents i investigadors de la radiodifusió catalana es van aplegar, els dies 4 i 5 d'octubre, en el Primer Congrés de la Ràdio a Catalunya, organitzat pel Departament de Comunicació Audiovisual i de Publicitat, conjuntament amb les emissores de Catalunya Ràdio, l'Associació Catalana de Radiodifusió Privada i Ràdio Nacional d'Espanya a Catalunya. Aquest Congrés s'emmarca en els actes de celebració del vint-i-cinquè aniversari de la Facultat de Ciències de la Comunicació, i va tenir lloc dins del certamen Sonimag 96.

L'acte d'inauguració del Congrés va ser presidit pel rector Carles Solà, qui va assenyalar que des de la radiotelefonía fins a Internet hi ha un gran camí tecnològic i cultural en el qual ha intervingut la Facultat de Ciències de la Comunicació, que ara compleix els seus primers vint-i-cinc anys. El rector fa afegir també que la cultura catalana viu uns moments delicats. En aquest sentit, els mitjans de comunicació poden fer un paper important per aconseguir la normalització i el ple desenvolupament de la cultura. Finalment, Carles Solà va afirmar que l'Autònoma espera poder tenir una emissora de ràdio pròpia, i que aquesta és una de les grans aspiracions de la UAB que espera veure complida en un futur no gaire llunyà.

El professor Emili Prado, degà de la Facultat de Ciències de la Comunicació, va fer la presentació del Congrés i va destacar el paper clau que ha tingut la ràdio al nostre país en la formació cultural, en la normalització de la llengua, en el compromís democràtic de la ràdio en el conflicte polític, i en la seva capacitat de reacció davant dels canvis po-

El conseller de la Presidència de la Generalitat, Xavier Trias, va presidir la clausura del Congrés.

lítica i culturals. Emili Prado va assegurar que «la ràdio no té els dies comptats, i que cap tecnologia nova desplaça l'anterior si té capacitat d'adaptació, i a la ràdio li està succeint això».

En les sessions de treball del primer dia del Congrés es van analitzar temes com «La ràdio i les noves tecnologies»; «La ràdio pública»; «El finançament de la ràdio i la publicitat»; «La ràdio privada: el pes de la iniciativa local i comarcal»; «Panorama de l'audiència»; i «El marc legal: gestió de l'espectre».

En el debat sobre la ràdio pública, que va moderar el professor Armand Balsebre, tant Joan Clavaguera, director de Catalunya Ràdio; Ramon Mateu, director de Ràdio Nacional d'Espanya a Catalunya; Joan Vich, president de les Emissores Municipals de Catalunya (EMUC), i Joan Granados, president de la Fundació de Ràdio i Televisió Local de Catalunya, van coincidir a assenyalar que la ràdio pública continua sent necessària en un país que no està ni lingüísticament ni

socialment normalitzat. Es va convergir en la pluralitat que hi ha en el sector i en el fet que cap iniciativa privada no ha aconseguit mantenir una emissora generalista en català. Es va mostrar preocupació també pel fet que un 70% de la ràdio que s'escolta a Catalunya és en castellà i només un 30% és en català.

En la segona jornada del Congrés, es van analitzar la «Coexistència del sector públic i del sector privat», a càrrec del professor Emili Prado; «Llengua i comunicació ràdiofònica», per l'escriptor i periodista Joan Barril; i, finalment, Juan José Perona, professor de la UAB, va presentar la ponència sobre «Oferta programàtica».

El Primer Congrés de la Ràdio a Catalunya, que va clausurar Xavier Trias, conseller de la Presidència de la Generalitat de Catalunya, ha estat la primera oportunitat de professionals i empresaris del sector ràdiofònic per exposar i debatre les seves opinions en els setanta-dos anys d'existència de la ràdio a Catalunya.

L'arborètum de l'Autònoma protegirà la desforestació

L'edificació que s'ha portat a terme els darrers anys al campus universitari de Bellaterra n'ha fet disminuir la superfície forestal. Per això, per tornar a omplir de vegetació la UAB, el Vicerectorat de Campus i de Qualitat Ambiental ha elaborat un projecte impulsat pel professor de botànica Josep Girbal, que consisteix a fer un arborètum al campus de Bellaterra. Es tracta d'implantar una col·lecció d'arbres vius de variades espècies destinada a fins diversos. En el cas de l'arborètum de l'Autònoma, però, segons el professor Girbal, a més de servir per a la docència, servirà per augmentar la diversitat i millorar el paisatge del campus.

Aquest jardí d'arbres, autòctons i forans (que no es pot considerar com a jardí botànic perquè no tindrà ni plantes ni flors), s'instal·larà a diferents indrets del campus, especialment en terrenys desforestats. La superfície que actualment ocupa el campus abans era una vasta zona de vinyes i de bosc de ribera (l'espècie que a hores d'ara més es manté). L'arborètum, doncs, servirà per tornar a omplir de plantes les zones més desforestades del campus.

El projecte de fer un arborètum a l'Autònoma es remunta a anys enrera, fins al punt que ja s'han portat a terme alguns assajos. És el cas de l'operació que va consistir a afegir ar-

bustos als boscos propers a l'escola de primària del campus, la plantada d'alguns verns a la ribera o els lledoners de l'avinguda d'entrada a la Universitat, des de Cerdanyola.

L'arborètum de l'Autònoma oferirà la possibilitat, també, de ser visitat per tothom que vulgui veure i reconèixer en viu diverses varietats d'arbres a través d'un itinerari. Aquesta ruta passarà per les zones arbrades que formen part de l'arborètum, i els visitants podran contemplar i identificar les espècies, ja que estaran perfectament retolades i fitxades indicant la procedència, l'hàbitat i la seva denominació.

Les zones que ocuparà l'arborètum es determinaran a partir d'un

esquema acurat, tenint en compte les característiques climàtiques i geogràfiques del campus de Bellaterra, i fent una anàlisi de les espècies que podran ser més adequades per a la zona. Així, a l'entrada a l'Autònoma des de Cerdanyola, en una rotonda ja s'hi han posat arbres autòctons del país, com ara alzines i roures. També es preveu que arbres de l'arborètum donin recer a la zona de lleure per als estudiants entremig de les aules.

El cost del projecte l'assumirà el Vicerectorat de Campus i de Qualitat Ambiental i, segons el professor Girbal, «és una inversió a llarg termini» que afavorirà de ple la fesomia de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Autònoma Solidària

La Comissió Autònoma Solidària ha aprovat, en la seva setena convocatòria, sis propostes de cooperació presentades per diferents organismes de la UAB, així com vuit ajuts més de caire individual. En total, la UAB destinarà més de set milions de pessetes per a la realització d'aquests projectes. Els diners aportats provenen del 0,7% del pressupost d'ingressos de la UAB.

Les iniciatives i activitats aprovades són les següents:

– Equipament per al laboratori de Patologia Vegetal de la Facultat de Ciències Forestals de la Universitat de Sarajevo, a Bòsnia i Hercegovina.

– Curs de sintaxi anglesa a la Facultat de Filosofia de la Universitat de Sarajevo, a Bòsnia i Hercegovina.

– Programa per a la formació de professors a la Universitat de Tuzla, a Bòsnia i Hercegovina.

– Cursos d'especialització de postllicenciatura a Nicaragua i El Salvador, organitzats per l'Associació Catalana de Professionals per a la Cooperació.

– Formació de personal sanitari a la Universidade Eduardo Mondlane de Maputo, a Moçambic.

– Material per a dues biblioteques-ludoteques a Cuba, promogudes pels Brigadistes per a Sierra Maestra.

Les peticions individuals ateses, al seu torn, permetran de seguir els seus estudis a dos universitaris equatoguineans, dos algerians, un cubà, un colombià, un marroquí i un bolivià.

Amb aquests ajuts, es clou la setena convocatòria de la Comissió, ahora que s'obre la següent, que té com a data límit de presentació de sol·licituds el dia 15 de novembre.

Mestres europeus

Amb un concert al Palau de la Música Catalana es va cloure, el 2 de novembre al vespre, el I Curs de Formació de Mestres, que des del dia 28 d'octubre va organitzar la Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB.

Les jornades, inaugurades per Jordi Solé Tura, diputat del Parlament espanyol i del Consell d'Europa, formaven part del programa SOCRATES, patrocinat amb la Unió Europea, que té com a finalitat bàsica apropar la teoria universitària a la pràctica docent. Al curs va assistir-hi una trentena de mestres de primària i de secundària de set països europeus, tots ells becats per la UE a través del pla COMENIUS, que van visitar diferents centres educatius catalans i van realitzar diversos treballs en grup sota la supervisió de Maria Villanueva, professora de la Facultat de Ciències de l'Educació.

Julio Anguita, a la UAB

Julio Anguita es va manifestar contra Maastricht i a favor d'Europa en una conferència que va pronunciar el 30 d'octubre passat, a l'auditori de la Facultat de Filosofia i Lletres, ple de gom a gom, i a la qual va assistir el president d'Inicitiu per Catalunya, Rafael Ribó.

L'acte va formar part del seguit de conferències i debats que la Facultat de Ciències Polítiques i de Sociologia ha organitzat en commemoració del seu desè aniversari.

La degana de la Facultat, Judith Astellarra, va presentar el conferenciant, el qual va fer un recorregut pel procés de la formació europea i va defensar una Europa humanista i cohesionada tant políticament com socialment, enfront de l'Europa de la moneda única.

L'acte es va cloure amb un animat col·loqui, en el qual es va posar sobre la taula des de la política de pactes dels diversos partits polítics fins a les tensions internes dels mateixos partits.

Solidaritat amb el poble sahrauí

«Assignatura pendent de la transició», «responsabilitat històrica» o «deute moral» van ser alguns dels termes que els diputats catalans participants en l'acte inaugural de la I Setmana de Solidaritat amb el Poble Sahrauí –la taula rodona que duia per títol «Cooperació des del Parlament»– van usar per explicar part del compromís adquirit pels catalans en defensa de la causa sahrauí.

L'altra part del suport català a les demandes del Front Polisario per fer realitat la República Àrab Sahrauí Democràtica prové, segons tots els conferencians, del «dret inalienable que tenen els pobles a l'autodeterminació».

En aquest sentit, Rosa Bruguera (CDC), Josep Maria Carbonell (PSC), Josep Vendrell (IC-EV) i Xavier Bosch (PI) van denunciar, sense fissures, la «política de fets consumats practicada pel Marroc, que prova de consolidar amb el pas del temps el seu domini sobre uns territoris que no li corresponen».

Els polítics, tots ells membres de l'Intergrup Parlamentari Pau al Sàhara, creat el 1988, van donar el seu suport al Pla de pau de l'ONU, alhora

que van demanar a Rabat que permeti el referèndum d'autodeterminació –sempre a partir del cens espanyol de 1974–, com a úniques fórmules per desbloquejar el conflicte que enfronta des de fa vint anys el Marroc i el Front Polisario.

En el seu vessant cultural, la Setmana Solidària, organitzada per l'Oficina d'Afers Socials i l'associació recentment creada Voluntaris pel Sàhara, va iniciar-se el dimarts dia 22 d'octubre amb l'actuació castellera dels Ganàpies de la UAB, que van desplegar les banderes catalana i sahrauí com a ofrena a Adda Abdabrahim, delegat del Front Polisario a Catalunya present en l'acte.

Fins al divendres 25 d'octubre, coincidint amb la Festa Major de la UAB, els universitaris van poder assistir a multitud de xerrades –«Què podem fer pel Sàhara des de Catalunya»–, «Les colònies: una esperança» o «Present i futur del poble sahrauí»–, tallers, projeccions de vídeo i exposicions fotogràfiques, a més d'assaborir el cuscús i el te de la regió, envoltats per l'atmosfera màgica que dóna la *haima* o tenda típica sahariana.

M. LLUÏSA HERNANZ CARBÓ, catedràtica de Filologia Espanyola i fins ara directora del Departament de Filologia Espanyola, ha estat nomenada, amb efecte de l'1 d'octubre passat, vicerectora de Qualitat Universitària.

JOAN CASALS I CLOTET, professor del Departament de Didàctica de l'Expressió Musical, Plàstica i Corporal, serà l'encarregat de dirigir la futura Orquestra de la UAB. La seva àmplia formació musical, que abasta estudis d'orgue i de direcció coral, s'inicia a la infància a l'Escolania de Montserrat. Enguany és titular dels orgues de la Basílica del Sant Esperit de Terrassa i director fundador del Cor Montserrat de Jovents Musicals de Terrassa.

JORDI SABATER PI, eminent primatóleg, serà investit doctor *honoris causa* per la UAB, a proposta de la Facultat de Medicina. La investidura del doctor Sabater esdevindrà un reconeixement a la seva acreditada trajectòria científica, a les seves aportacions en el camp del comportament dels primats, i a la seva col·laboració amb la Unitat de Biologia de la Facultat de Medicina. És catedràtic emèrit de la Universitat de Barcelona.

Informe sobre el compliment docent

A la Junta de Govern que va tenir lloc el 24 d'octubre passat, el vicerector de Professorat, Tomás Ibáñez, va presentar un informe sobre el compliment docent i les enquestes fetes als estudiants, en el qual cal destacar, pel que fa al compliment docent, que els centres de la UAB han revisat una mostra de 31.849 classes de teoria i de pràctiques impartides durant el segon semestre del curs passat. Aquesta anàlisi indica que es disposa de constància documental (signatura del professor) sobre la impartició del 92,88% de les classes

programades. Tot indica que un 5,24% de les classes s'ha impartit encara que l'absència de signatura no permeti demostrar-ho (fulls extraviats, professors que incompleixen l'acord sobre signatura, obliets, etc.). Això significa que el 98,12% de la docència s'ha impartit sense incidències (malaltia, etc.).

Quant a les enquestes als estudiants, al llarg del curs 1995-1996, s'han recollit 90.124 enquestes vàlides sobre 1206 assignatures, 2891 grups docents i una mitjana de 58,2 enquestes per professor avaluat.

Nomenaments

Amb efecte de l'1 d'octubre d'enguany, han estat nomenats directors de Departament la professora Montserrat García Caldes pel que fa al Departament de Biologia Cel·lular i de Fisiologia; Joan Montllor Serrats, del Departament d'Economia de l'Empresa; Dolors Poch Olivé, de Filologia Espanyola; Joaquín Gairín Sallán, de Pedagogia Aplicada; Josep M. Asensio Aguilera, que repeteix mandat al Departament de Pedagogia Sistemàtica i Social; i Margarida Arboix Arzo, del Departament de Farmacologia i de Terapèutica.

sense cost addicional, d'un compte d'accés remot emplenat un full de Sol·licitud d'Accés Remot, que poden demanar i entregar a la consergeria del Servei. Hi ha instruccions i programari per a la connexió des de Windows95 i Mac al Web del Servei d'Informàtica (adreça <http://www.uab.es/si/>) al punt «Accés remot via mòdem».

Per a la connexió al servei, es necessita un ordinador i un mòdem. Es recomana de fer servir mòdems V.34 de 28.000 bps o, com a mínim, mòdems de 14.400 bps.

Millora en el Servidor d'Accés Remot

El Servei d'Informàtica ha posat en marxa un nou rack de mòdems que millora notablement l'accés per via telefònica a la xarxa de l'Autònoma.

L'accés telefònic a la xarxa permet la connexió com a node Internet amb la possibilitat d'execució des de casa de programes com el navegador Netscape o el client de *news* Free-Agent. També permet la connexió a xarxes Novell però amb un rendiment limitat.

En els últims mesos, el servidor que es va posar en marxa al desembre passat s'havia quedat petit i se saturava freqüentment. El nou Servidor d'Accés Remot permet ara l'establiment de deu trucades simultànies en mode xarxa i sis trucades més en mode emulació de terminal. Això suposa que la seva capacitat s'ha multiplicat per 2,5.

Tots els mòdems són ara d'alta velocitat MultiTech, de 28.000 bps (bits per segon), amb compressió de dades i correcció d'errors.

Els records que els usuaris que disposin de compte als sistemes centrals (bústia de correu o compte d'usuari interactiu) poden disposar,

Competir a Europa

La Fundació Empresa i Ciència ha editat el llibre *Competir a Europa*, prologat pel president de la Generalitat, Jordi Pujol. El llibre recull les principals aportacions d'una sèrie de treballs, estudis i seminaris que aprofundeixen el coneixement sobre els fonaments de la política industrial.

L'elaboració del llibre respon a les preocupacions d'un grup de professors del Departament d'Economia de l'Empresa de la UAB pels problemes de la indústria, que van ser recollits per la Fundació Empresa i Ciència i que, amb l'ajuda de la Cambra Oficial d'Indústria, Comerç i Navegació, del Departament d'Indústria i Energia i la CIRIT, va endegar un treball rigorós d'investigació sobre economia industrial.

Es va crear un comitè executiu integrat per professors d'universitats i representants d'institucions, als quals es va encarregar una sèrie de treballs en la línia de l'estudi *Made in America* del Massachusetts Institut of Technology, després que el director de la Fundació Empresa i Ciència, Josep Maria Surís, hagués establert les línies de col·laboració amb Richard Lester, responsable del projecte del Massachusetts Institut of Technology.

La redacció final del llibre ha estat a càrrec del professor Vicent Salas.

Cicle homenatge al professor Aranguren

Del 5 de novembre a l'11 de desembre tindrà lloc, a l'Auditori de la Caixa de Sabadell, el curs homenatge al professor i fillós J. L. Aranguren, amb el títol *Per una cultura democràtica: les dimensions polítiques de la moral contemporània*.

El curs consta d'un cicle de conferències en les quals participaran Victòria Camps, Eduardo López Aranguren, Xavier Rubert de Ventós, Isidre Molas, Antoni Domènech, Salvador Giner, Fèlix Ovejero i Javier Muguerza.

L'homenatge està organitzat conjuntament per la Fundació de la Caixa de Sabadell, l'Ajuntament de Sabadell i la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB). Aquest és un curs de l'Escola de Doctorat i de Formació Continuada de la UAB.

Als assistents al cicle se'ls donarà un certificat d'assistència, expedit per l'esmentada escola, amb valor d'un crèdit i mig.

Mentre duri el curs, hi haurà una exposició permanent sobre l'obra del professor Aranguren i de les publicacions de tots els participants en el cicle.

Telèfon d'informació:
(93) 725 95 22

Amics de la UAB

Joaquim Nadal, president del grup socialista i alcalde de Girona, inaugurarà les tertúlies d'enguany a l'Associació d'Amics de la UAB, amb una conferència i debat posterior sobre el tema «Catalunya és de dretes?». L'acte tindrà lloc el dia 20 de novembre, a les 6 de la tarda, a la sala de reunions de professors i de PAS de l'hotel Campus.

El bisbe auxiliar de Barcelona, Joan Carrera, pronunciarà la conferència «Quo Vadis Església», el proper dia 4 de desembre. El nombre limitat de plaçes fa recomanable comunicar l'assistència a l'extensió 14 90.

Adreça postal:

Universitat Autònoma de Barcelona
Àrea d'Afers Institucionals
Gabinet de Premsa. Edifici Rectorat
08193 Bellaterra (Cerdanyola del Vallès)
Tel. 581 13 35. Fax 581 25 46

L'AUTÒNOMA es pot obtenir i imprimir en format Acrobat via Internet a través del web de la UAB a l'adreça

<http://www.uab.es/>